

"EDINOST"

Izhaja po trikrat na teden v šestih izdanih ob torkih, četrtekah in sobotah. Zjutranje izdanje izhaja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri večer. — Obejno izdanje stane: za eno leto . . . 1.—, inžen Avstrije f. 1.50 za tri mesece . . . 3.—, . . . 4.50 za pol leta . . . 6.—, . . . 9.— za vse leto . . . 12.—, . . . 18.—

Naročnine je plačevati naprej na naročbo brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Posamične številke se dobivajo v prodajalnicah tobaka v Trstu po 3 nč. inžen Trsta po 4 nč.

EDINOST

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

„7 edinosti je mesec“.

Pogled v leto 1896.

Časnikarska dolžnost nas veže, da se ozremo nekoliko v leto 1896. in da si napravimo nekoliko bilancije. Z ozirom na skromni prostor našega lista mora biti seveda to le na kratko in v velikih potezih.

Bilancijo nam je napraviti v četirnem pogledu: z ozirom na veliko vnanjo politiko, ozirom na ukupno notranje življenje avstrijsko, ozirom na javno življenje našega naroda slovenskega in z ozirom na naše posebne tržiske in istrske odnose. Ker pa o tej poslednji točki pregovorimo prihodnji nekoliko obsežneje pod naslovom „Pro domo“, nam preostanejo za danes le prve tri.

Leto 1896. je bilo znamenito glede na dogodke velike svetovne politike. Znameniti so bili ti dogodki in leto 1896. je menda položilo kal bodočim odnosom v evropski politiki. Fenomenalni uspehi ruske diplomacije na skrajnem vzhodu, v armenskem vprašanju in na afričanskih tleh; veliki preobrat v Bolgarski, triumfalno potovanje ruskega carja na Dunaj, Vratislavo in v Pariz, uprav beraško klečeplazenje Nemčije za naklonjenost Rusije, noroka črnogorske princeze Jelene s prestolonaslednikom italijanskim, sramotni poraz Italijanov v Afriki, približevanje med Italijo in Francozko, opetujoča se znamenja, da je v Carjemgradu ruski vpliv malone jedino odločilen, malodušno umikanje širokonostnih Angležev, in slednjič ona glasovita razkritja Bismarckova o kričeči sebičnosti Nemčije do nje zaveznice Avstrije: vse to so znamenja, da težišče evropske politike ni več v Berlinu in v Londonu, ampak v Peterburgu. Ruska diplomacija je dosegla tolikih uspehov, ker je umela biti zmerna. Se svojim lojalnim in odkritim postopanjem je ta diplomacija temeljito porušila misel, ki se je bila v Evropi zakotila kakor fiksna ideja, misel namreč, da je Rusija jedina država, nevarna evropskemu miru. S to fiksno idejo se je spravičeval tudi nastanek trojne zveze, one zveze, ki se nam mora videti najnjenaravnejša, ako jo sodimo z višine zgodovinskih dogodkov. Danes veruje ves svet v miroljubnost Rusije in s tem je

odpadla premisa, iz katere je trojna zveza zajemala pravo do obstanka Resnica je tudi, da danes, ko se evropske države ne izogibljejo več Rusije, ampak iščeje nje prijateljstva in se pripoznava na vseh koncih in krajih, da Rusija na uprav impozanten način vrši svojo veliko kulturno in miroljubno misijo: da danes trojna zveza obstoji le še formalno, in da narodi evropski so zgubili vero v trajnost te kombinacije. Ta splošni preobrat v menenjih in v sodbi se pojavlja še posebno pri nas v Avstro-Ogerski. Dunajčani so prepričano pozdravljali ruskega carja, po dunajskih listih so zginole nekdanje klevete, ampak čitaš le več ali manj simpatičnih izjav o Rusiji, in nehali so rožljati sabljo celo — Madjari. Ni mnogo let temu, ko so nemški in madjarski listi proglašali vojno Avstrije zoper Rusijo kakor sveto evangelje, kakor neizogibno potrebo v prid civilizaciji; danes bi pa menda kamenali onega, ki bi zahteval kaj takega.

Ta velikanski preobrat v menenju o Rusiji se vzdiguje kakor relief iz dogodkov leta 1896. v veliki svetovni politiki. Kakor Slovani in Avstrijci moramo seveda le z veseljem beležiti ta preobrat.

Glede na notranje politično življenje moramo reči, da minolo leto nam ni prineslo onega, po čemer smo hrepeneli in od česar jedino mora priti resnični preobrat na bolje in tudi bolji dnevi za avstrijsko slovanstvo: leto 1896. nam ni prineslo spremembe v vladnem sistemu! V glavnem se tudi politika grofa Badenija giblje po starih, priljubljenih in izvoženih tirih avstrijskih državnikov. Še vedno se delajo pokloni pred ono „veliko“ nalogo, ki pripada baje nemštvi v Avstriji kakor neizogibni državni vezi; še vedno se ne morejo otresti menenja, da je nemštvo prisojeno prvenstvo v tej državi, še vedno navajajo nebroj pomislekov, ako zahteva Slovan, da bodi konec tej krivični, nezmišlni in za državo le škodljivi tradiciji. Vse se giblje še vedno po starih tirih, le oblika odklanjanja naših zahtev je postala nekoliko blažja, nego je bila v dobi nasilja nemškoliberalnih ministerstev. Vendar ne bi imeli prav, ako bi trdili, da se minolo leto 1896. v ničemer ni razlikovalo od svojih pred-

nikov. Ne, to leto je bilo znamenito za bodoči razvoj političnega življenja v Avstriji in torej tudi za avstrijsko slovanstvo. Preobrata nam ni prineslo, ali prineslo nam je znamenje, da smo že stopili v prvi stadij, rekli bi v stadij priprav za bodoči preobrat. Še so v moči stare nemško-centralistiške tradicije, ali slep bi moral biti oni, ki ne bi videl, da se te tradicije vzdržujejo le še skrajnimi in zadnjimi silami, in da nemoreminoti mnogo časa, ko se politične borbe v tej državi postavijo na druge podlage. In vidno znamenje temu pripravljajočemu se preobratu je razpadanje nemške levice, te glavne nositeljice dosedanjega germanizatoričnega sistema.

Po naši zbornici sklenjena volina preosnova je še le kál bodoči resnični velilni preosnovi, a že ta kál prenese v zbornico novih življenj in zistimi pride še le v zbornico tudi veliko socialno vprašanje v vsej svoji obliki. Zastopu narodov na Dunaju se odpro novi izgledi in nova, širša obziranja. Pred gorostasnostjo vprašanja prihodnje uredbe človeške družbe; v očigled dejstvu, da to vprašanje se mora rešiti tako, da se vzravna nastala in vedno bolj napenjajoče se nasprotja med posamičnimi razredi, da se tako izognemo velikim katastrofam; v zavesti, da je mnogo obupnih volklov nižjih slojev res opravičenih: ne more priti drugače, nego da narodna in državna vprašanja, ki so bila dosedaj povod toli srditim borbam, ki so bila dosedaj os, okoli katere se je sukalo vse politično življenje, izgube na svoje ostrosti, to je, da med zastopniki narodov mora slednjič nastopiti boljše razpoloženje za pravično rešenje takih vprašanj. Še živigajo bliski sosebno med nemškimi liberalci, ali ti bliski so bolj umetno delo onih, ki se boje za svoje mandate in ki so vsikdar hranili svojo politično ekzistencijo s prepričkom med narodi! Ali te stare tvorbe so v razsulu in z novimi volitvami dobimo predrugačeno situacijo in proces, kateremu so se v letu 1896. pojavljala le predhodnja znamenja, vršil se bode pozneje neizprosno doslednostjo; in ako nas ne varajo znamenja, morajo v nadaljnji bodočnosti tudi visoki krogi priti do spoznanja, da nemška in centralistiška Avstrija

gljah, ki je še slovesnejši zaradi poluodprtih vrat, ki so vsej ulici dala udeležiti se rodbinske slavnosti, glasovi, zajedno z ženitovanjskim sprevedom idoč preko križnega hodnika, opazke sosedov, srebrarska polirka z velikim predpasnikom iz listra, čisto na glas govoreča: „Ženin ni zal, a nevesta je presneto brdka...“ To vznasa človeka, ako je ženin.

Potem zajutrek v tvornici, v delavnici, odlični cveticami in tapetami, in vožnja v gozd, priznanje tašči, gospe Chébeovi, katera kakor pariška malomeščanka ne bi bila verjela v poroko svoje hčere brez vožnje okoli jezera in obiska pri slapu... Naposled povrat v mesto na obed, med tem ko so svetilnice prižigali na boulevardu in so se ljudje obračali, hoteči videti mimo idčo poroko, pravo pravcato, lepo poroko, katero so najeti konji v diru peljali k stopnicam pri Véfourju.

Do sem je bil prišel v svojih sanjah.

Premagan od utrujenosti in zadovoljstva, je opazoval vrli Risler ta hip z negotovimi pogledi neznanosko mizo osemdesetih kuvertov, zgoraj in spodaj završujočo se v podkev, obdano od znanih smehljajočih se obrazov, katerim je iz oči bral odsev svoje sreče, kakor se mu je zdelo. (Pride še.)

PODLISTEK

Fromont mlajši & Risler starši.

ROMAN.

— Francoski pisatelj Alphonse Daudet, preložil Alb. B. —

PRVA KNJIGA.

I.

Svatováčina pri Véfourju.

„Gospa Chébeova“...

„Dragi moj?“...

„Jaz sem zadovoljen“...

Gotovo že dvajseti pot ta dan je vrli Risler ponovil, da je zadovoljen, in sicer vselej z istim ginjenim, miroljubnim obrazom, z istim zategnjenim, tihim, nizkim glasom, katerega duši vznurjenje ter se ne upa preglasno govoriti, boje se, da bi se najedenkrat ne prelil v solze.

In Risler bi to trenutje za ves svet ne bil hotel jokati — le misliti si ženina, kateremu se užali sredi gostovanja! A vendar bi bil kaj rad to storil. Sreča ga je dušila, stiskala mu grlo, ovrhala ga v govorjenju. Vse, kar je mogel storiti, je bilo to, da je sedaj pa sedaj z ustnicami, lahno tresočimi se, mrmral besede: „Jaz sem zadovoljen... zadovoljen...“

Saj je pa tudi imel vzrok, da je bil zadovoljen.

Revež je mislil, da ga od davi objemljejo tiste sijajne sanje, za katere se človek boji, da bi se hipoma ne vzbudil iz njih zaslepljenimi očmi. Njegovih sanj pa kar ni hotelo biti konec: pričele so se bile ob petih zjutraj, in ob desetih zvečer, točno ob desetih zvečer, po regulatorju pri Véfourju so še vedno trajale...*

Koliko dogodkov ta dan, in kake živo so mu bile pred očmi najmanje podrobnosti!

Videl se je o jutranjem svitanju gladko obritega, v fraku, z dvema paroma belih rokavic v žepu, kako je ves vesel in nepotrpežljiv korakal preko svoje samske sobe... Potem so prišli prazni vozovi in v prvem tu spodaj — v tistem z belci, belimi brzdami in oslecanem z rumenim damastom — nevesta v svojem krasu, kakor kak oblak... Potem spreved k cerkvi, paroma, mali, beli, plavajoči oblak vedno na čelu... Potem orglje, vratar, žepnikova propoved, sveče, katerih svetloba pada na dragotine in spomladanske toalete... in ta gneča v zakristiji... mali beli oblak izgubljen v gneči, skrit, obkoljen in objeman, med tem ko ženin stiska roke prvakom pariškega trgovstva, ki so prišli njemu v čast... In potem silni finale na or-

ni bila družega, nego velika zmeta dolgih let in prazna fikcija.

Na ta veliki preobrat v političnem življenju Avstrije se moramo zaresno pripravljati tudi mi Slovenci! Tudi mi Slovenci smo bili v minoletem letu mala slika velikih avstrijskih odnošajev: prepričani smo začeli leto 1896 in s prepričani smo je srečno tudi zaključili. Ali tudi v nas hodi neizprosna logika svoje železne poti. Tudi v nas je prineslo leto 1896 znamenje, da se je jelo pripravljati snovanje novih strankarskih tvorb. In to je potrebno, absolutno potrebno, ker sti glavni stranki na Kranjskem zgrešili svojo pot. Jedna in druga sti se v strasti in razdraženosti oddaljili od prvotne podlage in viseči sedaj nekako v zraku ne moreti izvršiti svoje naloge.

Drastičen izgled nam je n. pr. konservativna stranka. Nje napredovanje je bilo slično triumfalnemu sprevedu, fenomenalno brzino se je povzpela na svoj višek. Toda ni še bila prav na vrhuncu in je bilo misliti, da se-le prav prične žeti, kar je sejala, jela so jej krila nekako upadati in pot jo je jela voditi zopet — nizdolu. Tako pa se jej je moralo zgoditi, ker se je oddaljila od svoje naravne narodne podlage in je jela stikati po novih idejah, novih načelih, novih ciljih in novih kombinacijah. Ker pa je naš narod vendar še zdrav, morala je navstati reakcija. In leto 1896 nam je doneslo mnogokatero znamenje — menda nas ne motijo naša opazovanja —, da je že jelo svitati tudi v prosvetljenih glavah kranjskih konservativcev, da je konservativna stranka gresila, ko se je bila postavila na tesno in nizko stališče skoro izključne borbe zoper slovenski „radikalizem“, ko si je tako omejila svoje obzorje, da ni videla pred seboj ničesar družega nego slovenske — liberalce. Ker pa se nastopanje parlamentarcev na Dunaju nikakor ne da urejati s takega nizkega stališča, ker je logika odnošajev zahtevala drugače, nego pa „načela“, ki jih je konservativna stranka proglašala v domovini od sela do sela in z istimi tudi v nemala srca ljudstva, je bilo le naravno, da je bila skoro v neprestanem nesoglasju akcija poslancev na Dunaju z akcijo stranke v domovini. V takem nesoglasju se je moralo ohladiti prvotno navdušenje in na mesto prejšnje plamčice samozvesti jel se je tu pa tam oglašati hladni skeptičizem. Da ta naša trditve ne visi v zraku, priča nam dejstvo, da se je glavno glasilo konservativne stranke „moderiralo“ v marsičem in da povdarja sedaj svoje narodno stališče istotako pogosto, kakor je je nekoliko časa dosledno preziralo. Misliti moramo torej, da so konservativna gospóda prišli do spoznanja, da tudi konservativni stranki je dolžnost nepremično držati se narodne podlage in zasukali so zopet svojo zastavo. Nismo zabeležili tega, da bi komu očitali nedoslednost, ampak le očevidno dejstvo smo hoteli zabeležiti.

Tudi narodna stranka je zgrešila svojo pot; zgrešila pa jo je v zadregi pred silnim navalom nj konservativne nasprotnice. Danes narodna stranka ni več tam, kjer jo mora žetati sleherni rodoljub. Danes predstavlja ista res neko silo v deželi, ali vzdržati se ne bode mogla dolgo v sedanjem položaju, ker jej nedostaja prvotne narodne podlage. Tudi v narodni stranki mora priti do spoznanja, da se mora povrniti za dobro desetletje nazaj na trdna tla vseukupnega programa naroda slovenskega. Tudi v „narodni stranki“ mora zasvitati spoznanje, da je le na narodni podlagi možen kontakt z narodom in le v takem živem kontaktu se pojavlja pravo življenje stranke.

Mnogo se je gresilo na obeh straneh, a to je veselo znamenje izpod zvršetka leta 1896, da so vsaj dunajski zastopniki obeh strank jeli spoznavati, da brezmiselnosti in slepi prepričanju ne moremo vse in da zahteva ukupna narodna korist, da se koncentrujejo vse naše sile. Bog dal, da bi to spoznanje prošnilo tudi stranke. Sloga med zastopniki bi morala le ugodno uplivati na vse javne življenje. Ako bode tudi borb, zadobe iste vsaj blažje oblike. Iskrena naša želja je, da se zgodi tako. In ako je leto 1896 zasadilo kal takemu premirju, zadovoljni bodemo žnjim, če tudi nam je ostavilo toliko neizpolnenih nad.

Politiške vesti.

V TRSTU, dne 2. januarja 1897.

Društvo „Sloga“ v Gorici je priredilo minolo nedeljo shod v Kojakem. Shoda se je ude-

ležilo več poslancev, med njimi tudi dr. Gregorčič in gref Alfred Coronini. Posl. profesor Berbuč je govoril o volitvi v V. kuriji. Omenjal je, da imajo Slovenci na Goriškem v tej skupini 90 glasov večine, da dobijo torej svojega poslanca, ako bodo zložni. G. Ernest Klavžar je govoril o sadjarstvu. „Soča“ pravi, da se je shod v Kojakem vršil častno in da je ljudstvo z veseljem poslušalo govornike. Isto društvo priredi dne 3. t. m. shod v Ajdovščini. I ta shod se izvestno izvrši častno za društvo in dostojno zavednosti prebivalstva vipavske doline. Mi čestitamo našim bratom in sodelavcem na Goriškem, da so toli častno inaugurali svojo blagonsno delo v letu 1897. Ukupne so nam koristi, ukupni so nam cilji, ukupno nam mora biti tudi čutstvovanje. Vez krvnega pobratimstva, vez stroge in brezpogojne solidarnosti spajaj društvi „Sloga“ in „Edinost“, tržaške in goriške Slovence! Pogumno in ponosno dvigajmo zastavo Slovenstva na Primorskem, v tem novem letu ostanimo zvesti prvoboritelji nekaljenega narodnega programa in soglasno zastavljajmo svoj upliv, da se tudi odnošaji Primorske do središča našega urede v zmislu našega programa, v zmislu potreb vseukupnega naroda. Mi tržaški Slovenci računamo trdnim uverjenjem na pomoč od goriških bratov v sedanjí ljuti borbi. V znamenju sloge in pobratimstva izvajajmo si — zmago v zagotovljenju obstanka naše mile narodnosti na Primorskem!

Iz deželnega zbora moravskega. Načrt Čehov za odreso na cesarja pravi med drugim: Splošno stremenje, da se premesti propad, zevajoči med posamičnimi razredi človeške družbe; stremjenja za tem, da se zadovolji masam, ki so bile brez pravice dosedaj; stremenje, da pridejo zopet do veljave one narodnosti, katerim so gospodovali popred močnejši razredi, s kratka: stremjenje po odstranjenju nenaravnega nadvladja je najznamenitejši znak sedanjega časa. S tem duhom časa in s plemenitim čutom pravičnosti cesarja je spajal deželni zbor Moravski nade, da se odstranijo oni odnošaji krivičnosti, v katerih se nahajajo javne razmere v deželi. V zaključku adrese je prošnja do cesarja, da bi se zopet uveljavilo državno pravo češko, v interesu dežel, vse države, kakor tudi v interesu prestola in dinastije.

Carjevo voščilo predsedniku Faureu. Car Nikola je poslal predsedniku Faureu tole brzovajko v voščilo za novo leto: „Povodom novega leta smatram za svojo dolžnost, da Vam izrečem v svojem in v imenu carice najsrčnišo željo za blagor Francije. Med najprijetnejšimi spomini izba baš minolega leta mi ostanejo neizbrisljivi lepi dnevi, ki sem jih preživel v fantastičnih slavnostih. Nikola II.“

Različne vesti.

Koncert na korist družbi sv. Cirila in Metoda. Jutri torej se boče vršila veselica, ki jo priredi ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Trstu, v redutni dvorani „Politeama Rossetti“. Za vse točke programa se pripravljajo sodelovalci jako pridno in z oduševljenjem. V lepi Borštinkovi igri bodo vsi igralci in igralki oblečeni v krasne narodne noše kranjske in bode efekt getovo mogočen. Slovani v Trstu in okolici naj nikar ne zamudé prelepe zabave; na svidanje točno ob 7½ uri zvečer v redutni dvorani!

Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda na Greti priredi — kakor smo že naznanili — v torek, dne 5. t. m., veselico na korist svoji blagajni. Program je jako srečno sestavljen. Na veselici bodo sodelovali: tamburasi „Tržaškega Sokola“, pevski zbor društva „Zarja“ in domači diletantje. Z ozirom na to, da se je v Rojanu zapričela ljuta borba med domovinsko stvarjo in ptajimi vplivi, da torej tamošnji rodoljubje potrebujejo in zaslužijo vsestranske materialne in moralne podpore, prosimo mestne in okoličansko rodoljube, naj se v obilnem številu odzovejo povabilu podružnice na Greti. Kakor je bilo včeraj na shodu političnega društva „Edinost“, tako naj bode prihodnji torek: slovesen in ukupen protest zoper umetno gibanje, naperjeno v udušenje slovenskega značaja župnije rojanske!

Naši shodi. Čudno, kar ni bila navada dosedaj in se tudi ni še zgodilo do sedaj, zgodilo se je včeraj v Rojanu: večernice so se pričele še le ob 4 uri pop., torej ob tisti uri, ko se je imel

pričeti shod, ki ga je bilo sklicalo pol. društvo „Edinost“. Čudno naključje, kaj ne? No, ako se je kdo nadejal, da s to več ko malenkostno odredbo vzkrati udeležbo na našem shodu, zmotil se je temeljito. Mi smo „počakali“ malo in predno smo jeli zborovati, je bila dvorana tako polna, da je kmalu zavlada tropiška vročina. Po splošni sodbi je bilo navzočih do 500 oseb. To dejstvo je tem značilnejše, ker smo namenoma opustili vsakoršno agitacijo za ta shod in smo se omejili na jednostavno naznanilo. S tem smo dosegli, kar smo hoteli doseči: dokaz, da reakcija v Rojanu ni umetna, da je navstala v srcih ljudstva! In kako se je vršil ta shod! Ako smo v poročilih o drugih shodih govorili o navdušenju, moramo rabiti danes pojem — ogorčenosti. To je trebalo videti, opisati se ne da točno. Kakor hitro se je le izustilo ime izvestnih oseb, zagromelo je po dvorani in razlegali so se vsiklik, katerih ne smemo in tudi nočemo zabeležiti, in vsakokrat je trajala demonstracija po več minut. To je bilo impozantno, to je segalo do srca. Liki orkan so gromeli protesti. Do gospoda višega komisarja Bacherja, ki je na tem shodu zastopal javno oblast, se obračamo najljubneje prošnje, da bi v svojem poročilu do predstoječe mu oblasti ne poročal samo o vnanjem vršenju tega shoda, ampak, da bi načrtal tudi utis, ki ga je morala napraviti ta manifestacija na vsakogar. V interesu javnega miru je, da oblastim ne ostane skrito, kar toli mogočno valovi v srcih tega, sicer toli mirnega prebivalstva.

Viharno je bilo na tem shodu, kakor na nobenem še do sedaj. Ali viharo ni bilo vsled nesoglasja med zborovalci, ampak vsled dejstva, da so jednaka čutstva navdajala vseh in da so se srca vseh združila do elementarnega pojava. In vendar, kakov red! Nam je imponovalo to ljudstvo. Komaj je predsednik Mandić zaključil zborovanje in so odzvenili urnebesni živio-klici presv. cesarju, čegar podoba je visela nad glavo predsednikovo, razšlo se je ljudstvo tiho in mirno, kakor da se ni dogodilo ničesar.

Mi čestitamo Rojančanom na tem lepem dokazu svoje zrelosti, pol. društvo „Edinost“ pa sme biti ponosno na svoj včerajnji vseh.

O shodu prinesemo seveda podrobno poročilo.

Imenovanje. Ces. kr. namestnik v Trstu je imenoval vežbenika Josipa Planinca računarskim asistentom pri namestništvu.

„Slovenke“ prva številka izšla je danes ter jo dobé na ogled vsi naši naročniki. V Trstu se razprodajajo posamezne številke po 12 nč. v tobakarnah pri Chiozzi, pri Pipanu (Ponte della Fabbra), pri sv. Jakobu in pri Lavrenčiču (Piazza della Caserma).

Kmetijska in vrtnarska družba za Trst in okolico naznanja, da boče odslej poleg uradnika — ki posluje vsaki dan — ob nedeljah od 10—12 ure zjutraj tudi odbor posloval v prostorih Via molin piccolo št. 1. nad, I. Odbor.

Pevsko društvo „Kolo“ v Trstu vabi na svoj prvi veliki koncert, ki boče v nedeljo dne 10. januarja 1897. v telovadnici sl. „Trž. Sokola“ (na vogalu ulic Farneto in Amalia). Na koncertu bode sviral pomnoženi orkester c. k. pp. 87. Program priobčimo prihodnjič.

Bolezen nadškofa Stadlerja v Sarajevem. Veseljem beležimo, da se je bolezen temu visokemu cerkvenemu dostojanstveniku in odličnemu rodoljubu hrvatskemu obrnila v toliko na bolje, da je opravičena nada, da skoro okreva. Vse hrvatsko novinstvo hvali božjo previdnost, da narodu hrvatskemu ostane ohranjen ta njega zvesti sin.

Za bedne rodline ponesrečenih Križanov poslali so nam nadalje:

Gosp. dr. Simen Pertot	10 kron
„ Fran Dollenz	10 kron
„ Mate Mandić	2 kroni
„ dr. O. Rybač	2 kroni
„ dr. J. Abram	2 kroni
V slovenski krčmi g. U. L.	15 kron
Skupaj	41 kron
K temu prejšnja izkazana svota	561 Kr. 80 st.
Skupaj	602 Kr. 80 st.

Nadaljuje darove sprejema drage volje naše upravnništvo (Via Molin piccolo št. 3).

Mestna hranilnica v Radovljici. V mesecu decembru 1896 je 86 strank uložilo 25.999 glđ. 99 nč. 33 strank uzdignilo 3.973 glđ. 81 nč. 40

izvršuje vsakovrstna dela: za zgradbe, za rabo po morju in pri obrtnijah, tako nove kakor za popraviti; bodisi iz jednostavne ali dvostranskega pleha, zinka, laminirana medij, bakra itd. Izvršuje kopke in sisaljk e po narabi. Prodaja vsakovrstne posode za kuhanje itd. Vse po najnižih cenah.

DOM IN SVET

SLOVENSKI LIST S PODOBAMI

Izhaja v Ljubljani v zvezkih dvakrat na mesec na dveh polah. - Podaja pesmi, povesti in znamenite spise, posebno o slovenski domovini.

Stane na leto 4 gl. 20 kr. na pol leta 2 gl. 10 kr., četrt leta 1 gl. 5 kr. - Dopisi in denar se pošiljajo „DOM IN SVET“ v LJUBLJANI.

Porz. trg št. 14
Sedanja razstava:
Umetnosti in rokodelstva v Berlinu leta 1896
vštevši razstavo „Kairo“ v Berlinu
Ustopenina
20 novč. otroci
10 nov.

Autorizovani potovalni urad
Alojzija Mozetič
v Trstu,

Piazza dei Negozianti št. 1,
posreduje potovanja v Azijo, Afriko, Ameriko, Avstralijo in po vsej Evropi; zastopa najboljša parobrodarska društva; prireja zabavne vožnje; posreduje zavarovanja proti nevarnostem in ponuja radovoljno in brezplačno, pisмено in ustmeno v vseh potovalnih zadevah; jamči za najnižje cene in najboljšo postrežbo.

Rojaki!

Knjižica v spomin slovesnega kronanja
žalostne Matere Božje z 12 slikami.

Poslovenil
Janez Slavec, župnik,
prodaja se v zakristiji cerkve sv. Justa, sv. Antona starega in novega, pri sv. Jakobu in v zakristijah vseh cerkv po okolici po 20 nč. Razpošilja se tudi na deželo. Pri naročbi od 12 knjižic in več 10% odbitka.

Priporoča se osobito čestiti duhovščini s posebno prošnjo, da blagovoli to knjižico razprodajati.

Naročbe naj se pošiljajo na naslov:

Alojzij Stolfa,
Trst, Kolonja šte. 194.

Dr. Rose balzam

za želodec
iz lekarne

B. FRAGNERJA V PRAGU
je že več kakor 30 let občno znano domače zdravilo slast vzbujajočega, prebavljanje pospešujočega in mlo odvajajočega učinka.

Svarilo! Vsi deli anbalaze imajo zraven stojajo postavno ponovano varstveno znamko.

GLAVNA ZALOGA

Lekarna B. FRAGNERJA pri „črnem orlu“

Praga, na Mali Strani, ogelj Spornereve ulice.

Velika steklenica 1 gl., mala 50 kr., po pošti 10 kr. več.

Po pošti razpošilja se vsak član.

Zaloga v avstro-ogerskih lekarnah.

4 zlate, 18 srebrnih kolajn, 30 častnih in priznanih diplomov.

Kvizde
restitutivni fluid
e. k. priv. opiralna voda
za konje.

Cena 1 steklenici 1 gl. 40 nč. a. v.
Rabi se že 35 let v dvornih konjskih hlevih pri vojaštvu in civilu za okrepčanje in zopetno ojačevanje po velikih naporih pri izpahenjih, otrplosti kitid., usposabljanje konja do izbornih del v treniranju. Dobiva se pristen le z gornjo varstveno znamko v vseh lekarnah in trgovinah z miridijami v Avstro-Ogerski, I.

Glavna zaloga

Fran Iv. Kwizda

e. k. avstro-ogerski in kr. rumunski dvorni liferant.

okrožni lekar, Korneuburg pri Dunaju.

ANTON ZIGOJ

brivec v Trstu, ulica Stadion št. 1 (v hiši g. F. Žitka)
se priporoča najlepše slavnemu občinstvu za mnogobrojni obisk. Ima na razpolago vsakovrstne vonjave.

Liniment. Capsici comp.

s sidrom

iz Richterjeve lekarne v Pragi,
pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo; dobiva se po 40 nč., 70 nč. in 1 gl. po vseh lekarnah. Zastave naj se blagovoljno to splošno priljubljeno domače sredstvo na kratko kot

Richterjev liniment s „sidrom“

ter naj se previdnostno vprejmejo le take steklenice kot pristne, ki imajo znano varstveno znamko „sidro“.

Richterjeva lekarna

„Pri zlatem levu“ v Pragi

Teodor Slabanja

srebar v GORICI (Görz) ulica Morelli 17
se priporoča preč. duhovščini za napravo cerkvenih posod in orodij iz čistega srebra, aljaka in medenine, kot: monštranc, kelihov, itd. itd. po najnižji ceni v najnovejših in lepih oblikah. Stare reči popravim ter jih v ognju posrebrim in pozlatim.

Da si zamorajo tudi menj premožne cerkve omisliti razne crkvene stvari, se bodo po želji prečastitih p. n. gospodov naročnikov prav ugodni plačilni pogoji stavili.

Ilustrovani cenik franko.

Pošilja vsako blago dobro spravljeno in poštne franko! 2-24

Za mlekarje in gospodarje!

Tvrška G. Ferd. Resberg v Gorici je spravila v trgovino novo vrst moka za rejenje živine, katero uporabljajo že v planinskih deželah vsi živinorejci in mlekarji. Ta

moka za pitanje

je pripoznana po e. k. kmetijskem poskušališču v Gorici kot izborna sredstvo za rejenje in jo priporoča odjemnikom radi svoje redilne lastnosti za boljšo kakovost kravjega mleka.

Moka za pitanje se dobiva v znamenovitih in s svincem zapečatenih vrečah od 50 kg. po 3 gl. pri tvrdki

J. Kaučič v Gorici.

na Kornju ter pri tvrdki G. Ferd. Resberg v Gorici v stari cukrarni v kapucinski ulici.

Kdo pije
Kathreiner-
Kneippovo sladno kavo?

Vsak, kdor hoče svoje zdravje hraniti in utrditi, pa ob enem noče pogrešati prijetnega kavinega užitka. Bobova kava je, kakor znano, škodljiva, ker preveč živce razburja; ako se jej pa Kathreinerjeva primoša, jej odvzame škodljive učinke. *****

Vsak jo pije, ki se ne čuti prav zdravega. Posebno za take, ki bolehaljo na živcih ali v želodcu, izkazala se je Kathreinerjeva kava, čista brez primesi, v tisočerihi slučajih kot najboljša, najzdravejša in lahko prebavljiva pijača. *****

Vsak otrok in vsaka ženska naj pije Kathreinerjevo kavo, ki je tečna in se prilega slabemu in rahlemu telesu, naj bo že čista ali mešana z bobovo kavo. S svojim prijetnim, milim okusom se kmalo vsem prikupi. *****

Vsak, ki hoče pri gospodarstvu kaj prihraniti in vendar uživati okusno in zdravo kavo, naj si kupi Kathreinerjevo kavo. Naj bo čista ali mešana z bobovo, ugajala bo po okusu vsakomu. *****

Kathreiner-Kneippova sladna kava

Je v resnici zdrava družinska pijača, čist prirodan plod v celih zrnih, iz najboljšega slada izdelana in po Kathreinerjevem, v vseh deželah priznanem in od najveljavnejših strokovnjakov preskušene načini z okusom prave bobove kave prečiščena. Kathreinerjeva kava združuje toraj v sebi prijetni okus ptuje bobove kave in vse od zdravnikov priznane dobre lastnosti domačega slada. *****

Prošnja: Kdor noče biti goljufan in oškodovan, naj pazi pri nakupu na varnostno znamko in na obliko na strani Kathreiner. naslikanega izvirnega zavoja z imenom Kathreiner. Zavoji brez imena „Kathreiner“ niso pristni.

Mane želi najbolj!

